

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ НАУК

Політологія

Освітній ступінь	бакалавр	<table border="1"><tr><td>Курс</td><td>3</td></tr><tr><td>Семестр</td><td>6</td></tr></table>	Курс	3	Семестр	6						
Курс	3											
Семестр	6											
Спеціальність	034 Культурологія											
Освітня програма	Музична культурологія											
Статус	Вибіркова	<table border="1"><tr><td>ECTS</td><td>4</td></tr><tr><td>Годин</td><td>120</td></tr><tr><td>Лекції</td><td>20</td></tr><tr><td>Семінари</td><td>20</td></tr><tr><td>Самостійна робота</td><td>80</td></tr></table>	ECTS	4	Годин	120	Лекції	20	Семінари	20	Самостійна робота	80
ECTS	4											
Годин	120											
Лекції	20											
Семінари	20											
Самостійна робота	80											
Семестровий контроль	Залік											

Інформація про викладача

ПІБ	Антонюк О. В. , доктор політичних наук, заслужений працівник освіти України, професор кафедри суспільних наук Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.
-----	---

Анотація навчальної дисципліни

Курс навчальної дисципліни з політології займає важливе місце в системі підготовки спеціалістів культурно-мистецької сфери, зокрема музичної освіти, оскільки політична наука складає духовну основу політичної свідомості як системи орієнтирів політичної активності молоді. Провідна роль у формуванні політичної культури належить політичній освіті – цілеспрямованому системному засвоєнню студентом здобутків політичної думки.

Мета курсу – розкрити закономірності розвитку й функціонування політичного життя суспільства, механізми дії політичної влади та управління процесами, навчити студента адекватно орієнтуватися у складному і суперечливому сучасному світі, представляти і захищати свої інтереси, поважати інтереси і права інших людей, колективно вирішувати спільні проблеми.

Завдання курсу – розкрити об'єкт, предмет і метод політології, її понятійно-категоріальний апарат; охарактеризувати світові і вітчизняні політологічні школи, концепції і напрями; пояснити політичні феномени та цінності – політичний процес, політична влада, політичний режим, політична система, політичне лідерство, політичний конфлікт, політична культура, демократія, консенсус, громадянське суспільство; охарактеризувати основні політичні партії, громадські організації і рухи; розкрити сутність і функції держави в політичній системі суспільства.

Методика викладання. Навчальний курс політології повинен поєднувати теорію і практику політичного життя. Специфіка теоретичної частини полягає в осмисленні студентами уявлень про історію політичної думки у світовому контексті та етапність і створення в Україні, викладанні загалом здійснюється під кутом зору повернення із забуття та введення в навчальний процес політичних ідей і концепцій видатних українських мислителів минулого, відродження української

демократичної традиції та політичної ініціативності нашого народу. При цьому слід звернути увагу, що це відродження не реанімація, а має інше завдання, а саме піднесення української політології і вітчизняної політики до рівня світових досягнень через вивчення і творче застосування кращих теоретичних і прикладних надбань як української, так і зарубіжної політології, запозичення адекватним українським умовам форм політичної організації демократичних країн.

В процесі вивчення курсу важливо на основі використання теоретичних здобутків вітчизняної і зарубіжної політології прагнути забезпечити системний виклад політологічних знань, послідовно реалізувати принципи єдності основ політичної теорії і політичної практики, вивести будь-яке теоретичне положення чи концепцію на практику політичного життя нашої держави.

Для контролю теоретичних знань, і як спеціальна форма, передбачається виконання письмових реферативних робіт.

Протягом курсу для більш поглибленого засвоєння теоретичних знань після викладу найбільш складних тем плануються семінарські заняття, форма яких обирається викладачем.

Методичні вказівки до самостійної роботи. Мета цієї діяльності полягає в тому, щоб знання політичної теорії стало б методологією й методикою до аналітичного пізнання політичних явищ, до розуміння основних закономірностей розвитку політичної сфер суспільства. Спеціально рекомендована наукова література з політичної проблематики у концептуальному контексті має певні складності, а постійне її опрацювання є обов'язковим і потребує певного часу і послідовного осмислення. Студенту слід зосередити увагу на ключових питаннях предмету, розкритті змісту основних ключових категорій і понять, широко використати при цьому таблиці, схеми, вчитися формувати висновки з таких актуальних проблем розвитку українського суспільства: демократизація і модернізація соціуму; правова, соціальна, національна держава; гуманістичні начала в політиці; цивілізована участь у ній громадян; формування механізму боротьби з корупцією. Від студента слід вимагати щоб опрацювання рекомендованої літератури включало складання письмових тез із стислим фіксуванням основних положень конкретної теми курсу, сформульованих дефініцій важливих понять, термінології тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: об'єкт, предмет і метод політології, її понятійно-категоріальний апарат; світові і вітчизняні політологічні школи, концепції і напрями; політичні феномени та цінності – політичний процес, політична влада, політичний режим, політична система, політичне лідерство, політичний конфлікт, політична культура, демократія, консенсус, громадянське суспільство; основні політичні партії, громадські організації і рухи;

вміти: розпізнавати різні види владних відносин, специфіку політичної влади, її сутність, структуру, характерні ознаки і функції; орієнтуватися в питаннях поділу влади, формах державного устрою і формах державного правління, розпізнавати прояви прямої і представницької демократії, сприяти їх утвердженню в сучасному українському суспільстві; формувати і відстоювати свою політичну позицію, розуміти свої громадянські права, свободи і обов'язки;

Навчальна дисципліна складається з двох модулів:

1. Теоретико-методологічні й історичні засади науки про політику.
2. Політичний процес.

Модулі містять два змістовних модулі:

1. Джерела, історія та еволюція світової і української політичної думки.
2. Політична сфера суспільства: структура та особливості функціонування.

Семінарські заняття

1. Політика як предмет вивчення. Зв'язок політології з іншими суспільними науками.

2. Політика і суспільство. Основні функції політики.
3. Політика і сучасний розвиток українського суспільства.
4. Предмет та методи політології, її структура та функції.
5. Історія розвитку політичної думки.
6. Європейська та американська суспільно-політична думка ХУІІІ – ХІХ ст.
7. Політичні вчення сучасності: консерватизм, лібералізм та неолібералізм, радикалізм, соціалізм, комунізм, націоналізм, фашизм, анархізм.
8. Сутність політичної думки Київської Русі.
9. Конституція Пилипа Орлика.
10. Політична сфера та політичне життя суспільства.
11. Політичне керівництво державою і суспільством.
12. Державний устрій України на сучасному етапі.
13. Політичні партії, їх головні ознаки та історичні етапи розвитку.
14. Сучасні концепції демократії.
15. Особливості етнополітичної ситуації в Україні.
16. Характеристика етнічного складу населення.
17. Сутність державної етнополітики, її історичні і теоретико-методологічні засади.
18. Політкультурний розвиток українського соціуму.
19. Значення діяльності Української Центральної Ради і сфері регулювання міжнаціональних відносин.
20. Політико-правова база української етнополітики.

Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, диспут, презентація

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу MOODLE.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Виконання самостійних завдань протягом семестру	20
2.	Реферат за обраною тематикою	10
3	Відвідування лекцій	10
4.	Підсумкова контрольна робота	20
5.	Залік	40
	Всього	100

Критерії та норми оцінювання знань студентів

Оцінки «відмінно» заслуговує відповідь студента, який в повному обсязі опанував теоретичний матеріал ; виявив глибокі системні знання, продемонстрував вміння оперувати науковими поняттями і термінами, розкрив зміст політичних категорій, та механізм їх взаємодії у політичному процесі.

Оцінку «добре» заслуговують відповіді студента, який виявляє всебічні і системні знання програмного матеріалу, засвоєння основної літератури; виявляє чітке володіння понятійним апаратом, уміння застосовувати знання для аналізу ефективних рішень у менеджменті політичної сфери. Недоліком аналізу є недостатня об'єктивність в оцінці діяльності суб'єктів політичної діяльності. Недостатнє володіння термінологією політичної діяльності.

Оцінку «задовільно» заслуговують відповіді студента, який виявляє знання засвоєння основного програмного матеріалу, володіє інформацією щодо змісту лекційного курсу, але показує слабке володіння необхідними методами аналізу політичної діяльності та допускає значні помилки.

Оцінку «незадовільно» заслуговують відповіді студента, який виявляє значні прогалини у знаннях програмного матеріалу, володінні головними поняттями тощо.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Рекомендована література

1. Абетка української політики. Довідник / Керівник авт. Колективу М.Томенко. – К., 1998.
2. Андрущенко В.П., Михальченко М.І., Сучасна соціальна філософія: Курс лекцій. – К., 1996.
3. Антонович В. Про козацькі часи на Україні. – К., 1991.
4. Антонюк О.В., Етнополітика в Україні: історія та сучасний стан//Укр. істор. Журнал. – 1999. - №3,4.
5. Антонюк О.В. Основи етнополітики: Навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2005.
6. Аристотель. Сочинения в 4-х т. – М., 1983. – Т. 1-4.
7. Бебик В.М., Головатий М.Ф., Ребкало В.А. Політична культура сучасної молоді. – К., 1996.
8. Білоус А.О. Політичні об'єднання України. – К., 1993.
9. Бодуен Жан. Вступ до політології. – К., 1995.
10. Винниченко В. Відродження нації. У 3-хч. – К., 1991.
11. Выдрин Д. Очерки практической политологии. – К., 1991.
12. Гарань О.В. Убити дракона. З історії Руху та нових партій України. – К., 1993.
13. Гегель Г.-В.-Ф. Политические произведения. – М., 1978.
14. Гелей С.Д., Рутар С.М. Основи політології. Навчальний посібник. – 3-є вид. перероб. і доп. – К., 1999.
15. Головаха Е.И., Бекешкина И.Э., Небоженко В.С. Демократизация общества и развитие личности от тоталитаризма к демократии. – К., 1992.
16. Грінченко Б., Драгоманов М. Діалоги про українську національну справу. – К., 1994.
17. Грушевський М.С. Історія України-Руси: В 11-и т., 12 кн. – К., 1990-1996. – Т.1-11.
18. Гузар І. Україна в орбіті європейської мислі. – Торонто; Львів, 1995.
19. Дві концепції української політичної думки: Вячеслав Липинський – Дмитро Донцов. – Нью-Йорк, 1990.
20. Демкович-Добрянський М. Україна і Росія. – Львів; Краків; Париж, 1993.
21. Дзюбка І.С., Циганков П.А. Допитання про предмет політології // Укр. іст. Журн. – 1991, - №7.
22. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. – К., 1991.
23. Дорошенко Д. З історії політичної думки за часів світової війни. – Прага, 1936.
24. Драгоманов М.П. Вибране. – К., 1991.
25. Енциклопедія українознавства. Загальна частина: В 3-х т. – К., 1994 – 1995.
26. Етнократологічний словник: Енцикл. довід. слов. / за ред. О.В.Антонюка, М.Ф.Головатого та Г.В. Щокіна. – К., МАУП, 2007.
27. Історія розвитку політичної думки: Курс лекцій. – К., 1996.
28. Політологічний словник: Навч. посіб. для студ. вищ. навч.закл. / За ред. М.Ф.Головатого та О.В.Антонюка. – К., МАУП, 2005.
29. Політологія: Курс лекцій / За ред. І.С. Дзюбка. – К., 1993.

30. Політологія: Підручник / І.С.Дзюбка, К.М. Левківський, В.П. Андрющенко та ін. / За заг. ред. І.С.Дзюбка, К.М. Левківського – К., 1998.